

بورس در سالی که گذشت

«خصولتی»

سایه نهادهای شبه دولتی کماکان بر سر بورس تهران بوده و خصوصی سازی دولتی (خصولتی) برقرار است.

روزهای فعالیت بازار سهام در سال ۸۶ را می توان به دو مقطع زمانی تقسیم کرد. دوره نخست از ابتدای سال تا پایان شهریور ماه بود. در این دوره، همزمان با برگزاری مجامع شرکت های بورسی سودهای پیش بینی شده تقسیم و عایدی هر سهم سال ۸۷ شرکت ها مشخص شد. بنابراین بازار به سمت صنایع سودده حرکت کرد. همچنین در این دوره، استقبال خوبی از خصوصی سازی به عمل آمد و سرمایه گذاران عمدتاً شبه دولتی، پذیرای سهام شرکت های مشمول اصل ۴۴ شدند. البته در این مقطع زمانی، تعداد خریداران و حجم معاملات افزایش یافت تا رونق در بازار سهام حاکم شود. اما در نیمه دوم سال، استقبال از خصوصی سازی و عرضه های اولیه تغییر کرد. کم عمق بودن بازار و نبود ابزارهای مالی مختلف موجب شد تا سهام داران از ترس ریزش قیمت ها شروع به فروش سهام خود کنند.

به هر حال، در طول سال ۸۶ بازار سهام روزهای متفاوتی را پشت گذاشت. آنچه که در این سال مشخص شد آن بود که سیاست های داخلی بیش از سیاست های خارجی، بورس تهران را دچار نوسان می کند، به طوری که انتشار خبری مبنی بر افزایش بهره مالکانه معادن، بورس را با رکود مواجه کرد. به علاوه، اخبار داخلی کشور و تصمیمات کلان دولت در خصوص مسایل اقتصادی و سیاسی، به شدت بازار سهام را تحت تأثیر قرار داد، اما بورس پس از امضای قطعنامه سوم، تأثیر چندانی از این خبر نگرفت و بی توجه به آن، مسیر خود را ادامه داد.

بازار سهام در طول سال ۸۶ بیشترین تأثیر را از

در این سرفصل همچنین می خوانید:

۵۳ چشم انداز بورس و بازارهای مالی

۵۴ به دنبال شاخص های واقعی تر

۵۴ دورنمای فلزات گرانبها و صنعتی

۵۵ ارز و طلای ایران

۵۵ تحولات آتی ارز

۵۶ آینده یورو و طلا از نگاهی دیگر

۵۶ ریاضیدان، دلال بورس؟!

موجب شد تا سرمایه گذاران نسبت به خرید سهام این شرکت ها در نیمه دوم سال با تردید تصمیم گیری کنند. این تردید تا جایی ادامه یافت که سرمایه گذاران در عرضه های بلوکی این سهام نیز اشتیاقی از خود نشان ندادند و بلوک های عمده سهام این شرکت ها توسط شبه دولتی ها خریداری شد. اما نهادهای نیمه دولتی نتوانستند تغییری در شرایط بازار به وجود آورند. لذا از میان ۳۶ صنعت فعال در بازار سهام از ابتدای سال ۸۶ تا اوایل اسفند ماه ۲۷ صنعت دارای بازدهی منفی بودند. همچنین تعداد روزهای منفی شاخص نیز از تعداد روزهای مثبت شاخص بیشتر بود. در سال ۸۶ شاخص تابلوی اصلی منفی و شاخص تابلوی فرعی مثبت بود که می تواند به دلیل واگذاری های انجام شده در تابلوی فرعی باشد.

دولتی های خصوصی شده

در طول سال ۸۶ شرکت آلومینیوم ایران، فولاد خوزستان، صنایع سیمان دشتستان، مدیریت پروژه های نیروگاهی ایران (مینا)، مؤسسه مالی و اعتباری سینا، فولاد خراسان و پتروشیمی فن آوران در فهرست

صنایع فلزات اساسی گرفت به طوری که هنوز هم شرکت های این صنعت در بازار، پیشرو بوده و از ابتدای سال در حدود ۵۶ درصد سود کسب کردند. البته خصوصی سازی نیز بیشترین مانور را روی این شرکت ها داشته است. به علاوه، قیمت محصولات فلزی در بازارهای جهانی با رشد قابل ملاحظه ای همراه شد؛ به همین دلیل، این شرکت ها که در قیمت محصولات خود با افزایش مواجه شده بودند بوجه های خود را بر همان اساس تنظیم کردند. اما روند قیمت جهانی فلزات در نیمه اول سال ۸۶ با نیمه دوم آن کاملاً متفاوت بود تا جایی که برخی از شرکت ها در نیمه دوم سال با تعدیل منفی در پیش بینی های خود مواجه شدند. این مسأله

چهره بورس در سالی که گذشت

شاخص	اسفند ۱۳۸۶	اسفند ۱۳۸۵	اسفند ۱۳۸۴	اسفند ۱۳۸۳	اسفند ۱۳۸۲	درصد تغییر ۸۶ نسبت به ۸۵
شاخص قیمت (کل*)	۱۰,۰۴۱	۹,۹۶۵	۹,۸۶۰	۱۲,۴۳۱	۱۰,۹۸۱	۰/۷۶
شاخص تالار اصلی	۸,۹۱۱	۹,۹۲۱	۹,۵۸۵	۱۲,۴۵۱	۱۱,۰۱۸	-۱۰/۱۸
شاخص تالار فرعی	۱۱,۰۹۷	۹,۳۰۸	۱۰,۰۵۹	۱۱,۰۳۷	۹,۹۶۶	۱۹/۲۲
شاخص صنعت	۷,۹۷۹	۷,۰۸۷۷	۷,۶۵۶	۹,۴۵۵	۹,۷۰۵	۱/۲۹
شاخص مالی	۱۹,۵۰۵	۲۰,۷۴۰	۲۴,۱۷۰	۳۵,۱۶۲	۲۲,۴۱۲	-۵/۹۵
شاخص بازده نقدی	۵,۹۲۵	۵,۱۴۸	۴,۶۴۵	۴,۱۹۶	۳,۹۱۹	۱۵/۰۹
شاخص بورس (قیمت و بازده نقدی*)	۳۵,۹۹۴	۳۱,۰۳۳	۲۷,۷۳۳	۳۱,۵۵۶	۲۶,۰۴۰	۱۵/۹۸
ارزش بازار (میلیارد ریال)	۴۵۹,۶۲۱	۳۷۰,۱۵۳	۳۳۹,۲۳۲	۳۹۵,۷۳۶	۲۹۳,۹۵۹	۲۴/۱۷

یادداشت: از ارزش بازار، سهام نزد دولت و سهامی که معامله نمی شوند، کسر نگردیده است.

* نام شاخص های فوق بنا به تصمیم شرکت بورس تغییر کرده است.

استخراج: واحد اطلاعات و اخبار «اقتصاد ایران» از آمارهای شرکت بورس و بانک اطلاعاتی ماهنامه.

چشم انداز سال ۸۷

تحولات سال ۸۶ بازار سهام و تداوم مشکلات جاری و ساختاری و ریسک‌های داخلی و خارجی موجود، راهگشای چشم‌انداز بورس ۸۷ نیست. نمی‌توان انتظار رشد فزاینده‌ای را در سال ۸۷ داشت. بازار سهام در سال ۸۷ کماکان تحت تأثیر عرضه‌های عمده و واگذاری شرکت‌های مشمول اصل ۴۴ و غیبت بخش خصوصی قرار خواهد داشت. البته به نظر می‌رسد سال آینده، پتانسیل خوبی برای بسیاری از صنایع از جمله شرکت‌های فولادی، مس و معدنی‌ها وجود داشته باشد. به هر حال می‌توان پیش‌بینی کرد که بازار سرمایه در سال آینده روند نزولی نداشته بلکه روندی خنثی و در برخی موارد روندی صعودی را در پیش بگیرد. البته شاخص این پتانسیل را دارد که از مرز ۱۲ هزار واحد عبور کند. اما این امر مستلزم تلاش‌های فراوان و بسترسازی‌های مناسب است. ■

در حقیقت، سرمایه‌گذاران حقیقی فاقد توان و تمایل برای خرید بلوک‌های عمده عرضه شده سازمان خصوصی‌سازی بوده‌اند. به هر حال بلوک ۲۰ درصدی فولاد مبارکه اصفهان و بلوک ۴۰ درصدی آلومینیوم ایران به صورت یک جا و نقد به فروش نرفت و سازمان خصوصی‌سازی مجبور شد تا شرایط عرضه را تغییر دهد؛ هرچند که پس از آن نیز با وجودی که شرایط معامله به نقد و اقساط تبدیل و بلوک‌ها نیز خرد شدند، باز هم خریداران بلوک‌ها سرمایه‌گذاران شبه‌دولتی بودند. در عین حال، اخباری مبنی بر افزایش بهره مالکانه در سال ۸۶ توانست تن سهام‌داران سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، سنگ آهن گل‌گهر، باما، کالسیمین، توسعه معادن روی و چادرملو را بزرزند، به طوری که پس از اعلام خبر افزایش بهره مالکانه دولتی از معادن، این شرکت‌ها با صف فروش‌ها درازی مواجه شده و مدتی بازار سهام را در رکود فرو بردند.

نرخ‌های تابلوی فرعی بورس اوراق بهادار قیمت‌گذاری شدند. ولی خریداران این سهام بیشتر شرکت‌های شبه‌دولتی بودند. دلایل استقرار شبه‌دولتی‌ها و فقدان حضور بخش خصوصی واقعی در تنها بورس کشور عبارتند از:

- نبود بخش خصوصی سازمان یافته و مقتدر در کشور که خود ناشی از مشکلات فراوان محیط کسب و کار، ریسک‌های بالا و عدم وجود امنیت سرمایه‌گذاری در کشور است
- قدرت انحصاری انواع شبه‌دولتی‌ها که کماکان تداوم داشته و راه را بر تولید بخش خصوصی کوچک سد کرده است
- عدم تصویب قانون اجرای سیاست‌های اصل ۴۴ و عدم حل مشکلات محتوایی آن
- سهام عدالت
- کمبودهای آیین‌نامه سرمایه‌گذاری خارجی در بورس توسط شورا و سازمان بورس و اوراق بهادار

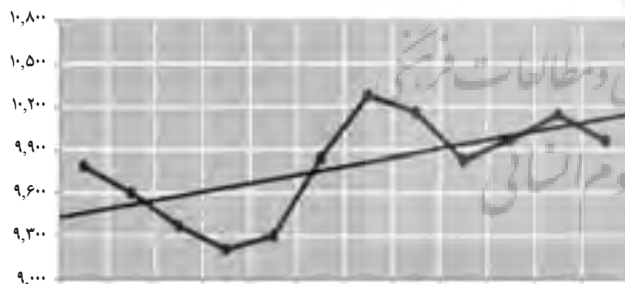
چشم‌انداز بورس و بازارهای مالی

بازارهای مالی تحت تأثیر ریسک‌های متعدد در سال ۲۰۰۸ رشد چندانی نخواهند داشت.

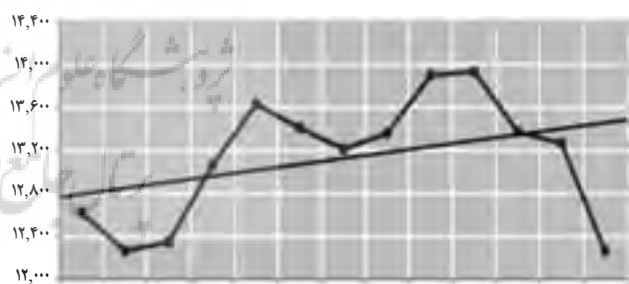
وخیم‌تر شدن اوضاع بازار رهنی مسکن آمریکا، حساب سود و زیان و ترازنامه بسیاری از بانک‌ها را تحت فشار گذاشته است. همچنین، افزایش تورم و رکود اقتصادی که به نظر می‌رسد از چند ماه پیش در آمریکا شروع شده و به دلیل این که سال ۲۰۰۸ آخرین سال دولت فعلی آمریکا می‌باشد و ممکن است نتواند محرک‌های قوی به اقتصاد معرفی کند، چشم‌انداز بازار سرمایه این کشور را روشن جلوه نمی‌دهد.

همچنین، افزایش تورم جهانی که به صورت منفی، بازارهای مالی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و در ضمن، با جهانی شدن بازارهای مالی و ایجاد وابستگی بیشتر بین بازارهای مالی کشورهای، انعکاس اثرات منفی یک بازار به سایر بازارها موجب خواهد شد تا چشم‌انداز بازارهای مالی و شاخص‌های داوجونز، فوتسی ۱۰۰ بورس لندن و نیکی ۲۲۵ بورس ژاپن نیز در ابهام قرار داشته باشد. از سوی دیگر، چشم‌انداز بورس کشور به دلیل مشکلات مالی، بانکی و ارزی در کنار تحریم‌ها و ضعف بودن توان شرکت‌ها در تولید و در محیط کسب و کار و ابهام در اجرای واقعی سیاست‌های کلی اصل ۴۴ از دیدگاه بخش خصوصی، امیدوارکننده نمی‌باشد. حباب‌های سال‌های گذشته نیز سرمایه‌گذاران کوچک را ترسانده و بورس‌ها بیشتر به یک بازی دولتی - شبه دولتی - تبدیل شده‌اند.

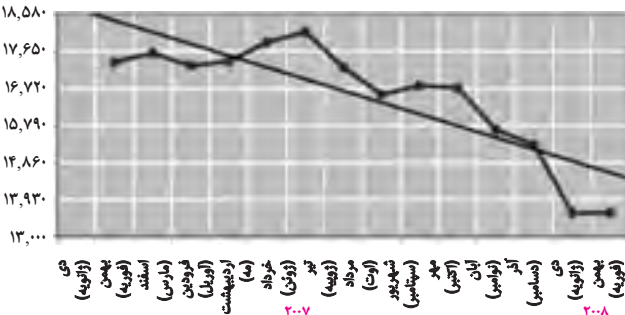
شاخص کل سهام بورس تهران

شاخص سهام داوجونز ۳۰ نیویورک

شاخص سهام نیکی ۲۲۵ توکیو

شاخص سهام فوتسی ۱۰۰ لندن

